

Skicka ansökan till
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Ansökan om tillstånd till ändring eller renovering av kyrkliga kulturminnen

Kontaktuppgifter sökande

Kyrkans / begravningsplatsens namn:	Församling / kyrklig samfällighet:
Kommun:	Stift:
Kontaktperson:	Telefon dagtid:
Adress:	Mobiltelefon:
E-post:	

Uppgifter om ansökan

Beskriv vilka åtgärder ansökan avser:
Åtgärden beräknas påbörjas:

Antikvarisk medverkan, se bilaga (obligatorisk uppgift)

Person, företag eller institution	Kontaktuppgifter
-----------------------------------	------------------

Underskrift

Datum	Underskrift av behörig företrädare för fastighetsägaren
	Namnförtydligande

Ansökan ska innehålla följande uppgifter:

- en beskrivning av den föreslagna åtgärden,
- en motivering av den föreslagna åtgärden,
- en redovisning av tilltänkt arbetsmetod och/eller material, och
- en beskrivning av den föreslagna åtgärdens påverkan på byggnadens eller anläggningens kulturhistoriska värden.
Fotografier och ritningar bifogas vid behov.

Uppgift om bidragsansökan till stiftet:

- Kyrkoantikvarisk ersättning kommer att sökas
 Kyrkobyggnadsbidrag/stiftsbidrag kommer att sökas

Information

Enligt kulturmiljölagen ska *alla* Svenska kyrkans *kyrkobyggnader* och *kyrkotomter* liksom *alla begravningsplatser* vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskar.

Tillståndsplikt enligt kulturmiljölagen innefattar alla kyrkobyggnader, kyrkotomter samt begravningsplatser som uppförts eller tillkommit före utgången av 1939. Kyrkobyggnaden ska också före den 1 januari 2000 ha invigts för Svenska kyrkans gudstjänst och den 1 januari 2000 ägts eller förvaltats av Svenska kyrkan. Även vissa yngre kyrkobyggnader eller begravningsplatser, som på grund av sitt höga kulturhistoriska värde speciellt valts ut av Riksantikvarieämbetet, innefattas av tillståndsplikten.

Sådana skyddade kyrkobyggnader, kyrkotomter eller begravningsplatser som nämns ovan får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd från Länsstyrelsen. Detta gäller även de byggnader som ej används för gudstjänstbruk eller har överlåtits till annan ägare än Svenska kyrkan. Vidare ska alla kyrkliga inventarier av kulturhistoriskt värde förvaras och vårdas väl. I varje församling ska finnas en förteckning över dessa inventarier.

I **kyrkobyggnader** krävs tillstånd för att:

- riva, flytta, bygga om eller bygga till
- ändra, tillföra eller flytta bänkar, altare, dopfunt, konstnärlig utsmyckning m.m.
- ändra eller göra nya installationer såsom t.ex. värme, el
- ändra färgsättning eller ytskikt
- göra andra ingrepp i eller ändring av exteriör, interiör eller fast inredning.

I fråga om **kyrkotomter och begravningsplatser** krävs tillstånd för att:

- utvidga eller på annat sätt väsentligt ändra kyrkotomten eller begravningsplatsen
- genomföra större förändringar av planteringar, beläggningar på gångar m.m.
- riva eller väsentligt ändra befintlig byggnad eller fast anordning.

För **kyrkliga inventarier** av kulturhistoriskt värde krävs tillstånd för att:

- avyttra eller flytta dem från den plats där de sedan gammalt hör hemma
- avföra dem från förteckningen över kyrkliga inventarier av kulturhistoriskt värde
- ändra eller reparera/konservera dem.

Tillståndsprövningen

När en idé framkommit om att göra en förändring i en kyrka eller på en kyrkotomt / begravningsplats bör museet och/eller Länsstyrelsen kontaktas. En diskussion med involverade parter innan projektering förenklar ofta arbetet. Bäst sker detta genom ett tidigt samråd på plats.

En ansökan ska lämnas in till Länsstyrelsen och innehålla handlingar som klart och tydligt redogör för vilka åtgärder ansökan gäller. Det är viktigt att motiveringen till åtgärden är utförlig för att Länsstyrelsen ska kunna beakta verksamhetens behov. Beräkna att ett ärende kan ta upp till tre månader att handlägga från det att kompletta handlingar inkommit

Antikvarisk medverkan

Länsstyrelsens beslut innehåller normalt villkor om medverkan av en antikvarisk expert. Ni ska i ansökan meddela Länsstyrelsen vilken antikvarisk expert ni vill anlita.

Experten ska uppfylla vissa krav på kompetens, erfarenhet och lämplighet. Dessa finns specificerade i bilagan *Antikvarisk medverkan*.

Ni står för beställningen av och kostnaden för den antikvariska experten. Om ni inte föreslår någon antikvarisk expert kommer Länsstyrelsen föreslå en sådan.

Antikvarisk medverkan

Allmänt

- Antikvarisk medverkan innebär att en antikvarisk expert medverkar som ett stöd under planerings-/byggprocessen så att de kulturhistoriska värdena tillvaratas. Det innebär också att experten följer arbetet så att detta utförs i enlighet med länsstyrelsens beslut. Experten ska även dokumentera åtgärderna.¹

Vem kan anlitas/utses som antikvarisk expert?

- Grundläggande krav är att experten har lämplig utbildning och praktisk erfarenhet. En antikvarisk expert ska självständigt kunna tolka, analysera och värdera samt redogöra för hur kulturhistoriska värden påverkas vid ändringar.
- Relevant utbildning som antikvarisk expert är t ex byggnads-/bebyggelseantikvarisk utbildning, konservatorsutbildning eller en arkitekt-/ingenjörsutbildning med kunskaper om restaurering och kulturmiljövård. Tidigare erfarenhet av antikvarisk medverkan är ett krav.
- Om en organisation anlitas/utses som antikvarisk expert ansvarar organisationen för att medverkande uppfyller kraven på kompetens och erfarenhet.

Expertens uppgifter

- Experten ska följa arbetet samt vid behov delta i byggmöten och lämna anvisningar.
- Experten ska beredas möjlighet att utföra erforderlig dokumentation.
- Experten ska efter avslutat arbete sammanställa en rapport över genomförda åtgärder.

Avvikelser från beslutet m.m.

- Experten ska hållas fortlöpande informerad om vad som framkommer under arbetets gång och tillkallas så snart något inträffar som kan påverka det tidigare beslutet om tillstånd.

Projekt- och byggmöten

- Experten bör delta i projektmöten och ta del av projektets handlingar i den omfattning som krävs för att de kulturhistoriska intressena ska kunna bevakas.
- Experten ska kallas till byggmöten.

¹ Ytterligare upplysningar finns i Riksantikvarieämbetets vägledning avseende antikvarisk medverkan vid tillämpningen av 3 kap. 14 § och 4 kap. 3, 9 och 13 §§ kulturmiljölagen (1988:950) samt 2 och 16 §§ förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer.